

Daf Panorama

La Yéchiva Ohavei Toratéha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

Baba Batra, Daf 11

דף יא

א. בנימין הצדיק ומונבז. ב. כאנשי העיר ג. כדי חלוקה ד. אין כדי חלוקה ה. פתחים בחצר ו. לפי פתחים ז. חפירה בחצר ח. אכסדרה ט. בית שער י. לול יא. חציו מקורה יב. לפתוח פתח יג. זבל ואכסניא יד. חמש הצרות טו. פתח סתום.

א. מעשה בבנימין הצדיק שפרנס בשנת בצורת אשה ושבעה בניה משלו והוסיפו לו על שנתו עשרים ושנים שנה. מונבז המלך בזבו אוצרותיו ואוצרות אבותיו בשני בצורת ואמר אבותי גנזו למטה ובמקום שהיד שולטת בו ודבר שאין עושה פירות וגנזו אוצרות ממון וגנזו לאחרים וגנזו לעוה"ז ואני גנזתי א. למעלה. ב. וגנזתי במקום שאין היד שולטת. ג. ודבר שעושה פירות. ד. ואוצרות נפשות. ה. וגנזתי לעצמי. ו. וגנזתי לעוה"ב.

ב. ג' דעות יש אימתי נהיה כאנשי העיר. לתנא דמתניתין משקנה בה בית דירה. ולרשב"ג משקנה קרקע כל שהוא ו"א שרשב"ג אמר אם קנה קרקע הראויה לבית דירה (והלכה כמתניתין משקנה בית דירה, ח"מ קסג, ב).

ג. אין חולקין את החצר עד שיהא בה ד' אמות לכל אחד ואחד מהשותפין. ולא את השדה עד שיהא בו זריעת ט' קבין לכל אחד ר' יהודה אומר ט' חציי קבין (במקומו של ר"י) ולא הגינה עד שיהא בה חצי קב לכל אחד ואחד ר"ע אומר בית רובע (במקומו). זה הכלל כל שאילו יחלק, ושם כולו עליו חולקין ואם לאו אין חולקין, ופחות משיעורים אלו אינה קרויה חצר ושדה וגינה (חו"מ קעא, ג).

ד. השותפין שרצו לחלוק דבר שאין בו דין חלוקה אע"פ שהם מפסידים את שמו חולקין. ובכתבי הקדש דהיינו כ"ד ספרים שהם כתובים בגליון כס"ת שלנו אם הם בכרך אחד אין חולקין (שהוא בזיון לספרים לחלקן מכרך אחד אע"פ שאם היו של אחד מותר לחתכן, רמ"א) שם קעג, א.

ה. א"ר יוחנן ארבע אמות שאמרו בחצר חוץ משל פתחים שכל חצר שאין בה ד"א על ד"א מרובעות חוץ מד' אמות של (לפני) הפתחים אינה קרויה חצר (קעא, ג).

ו. א"ר הונא חצר מתחלקת לפי פתחיה שזה שיש לו ב' פתחים בביתו לחצר נוטל ב' חלקים בחצר וזה שיש לו פתח אחד נוטל חלק אחד ורב חסדא אמר נותנין ד"א לכל פתח ופתח והשאר חולקים בשוה ותניא כוותיה וכן הלכה (קעב, א) וכתב בשו"ע חצר המתחלקת נותן לכל פתח ד' אמות והשאר חולקים בשוה שכל פתח צריך לפניו ד' אמות לתוך החצר ואפילו שהפתח רחב הרבה נוטל ד"א על פני כל רחבו לתוך אויר החצר ואם אין הפתח רחב ד' משלים עליו מהצדדים ד' (אמות) כדי שיהיה לו ד' על ד' וכו'. (שם).

ז. מי שיש לו חפירה בחצר שנותנין בה גרעיני תמרים למאכל בהמה יש לו ד"א בחצר לכל סביבותיה. ודוקא כגון שלא היה לו פתח מיוחד אצל חפירה אלא הולך לשם דרך החצר דרך פתח ביתו שהוא יוצא ונכנס בו, אבל אם היה לו פתח לסוף ביתו אצל החפירה ודרך אותו פתח היה רגיל להשליך הגרעינין או ליטלן אין לו בחצר בשביל החפירה אלא ד"א שלפני אותו פתח.

ח. אכסדרה (פי' מקום שיש לו ג' דפנות והצד הרביעי כולו פתוח כעין דלת, רמ"א) אם אפשר לו להכנס בתוכו במשאו אין לה ארבע אמות ואם לאו יש לה ד' אמות שלא אמרו שיש לכל פתח ד"א אלא לפרק שם משאו (קעב, ד).

ט. בית שער (פי' בית קטן שלפני פתח טרקלין, רמ"א) או מרפסת (פי' מקום גבוה בחצר הבית והרבה פתחי עליות פתוחין לה) יש להם ד' אמות. היו חמשה בתים פתוחים למרפסת והמרפסת פתוחה לחצר אין לה אלא ד' אמות (שם).

י. לול של תרנגולים אין לה ד' אמות (קעב, ז) דטעמא מאי נותנים לו ד"א בחצר משום פירוק משאו וכאן התרנגול מטפס ועולה מטפס ויורד דרך ראש הכותל לתוך הלול.

יא. בית חציו מקורה וחציו אינו מקורה בין שקירויו לפניו בין שקירויו לחוץ אין לה ד' אמות ודוקא כשיש ד"א על ד"א במה שאינו מקורה (קעב, ו) אבל פחות מד"א אינו ראוי לפירוק משא והלכך יש לו ד"א בחצר (באה"ג).

יב. מי שבקש לפתוח פתח במבוי שאינו מפולש (שאינו שם ריבוי הולכים) בני מבוי מעכבין עליו מפני שמרבה עליהם את הדרך (קסב, ג).

יג. הזבל של חצר מתחלק (לזבל שדות) לפי הפתחים אבל אכסניא של מלך לפי בני אדם, רמ"א: פי' הזבל שמניחין (האכסניא שהם חיל המלך) בחצר וי"א לענין שצריכים לתת להם אכסניא (קעב, ט).

יד. חמש הצרות הפתוחות למבוי שאינו מפולש כולם משתמשות עם החיצונה והחיצונה משתמשת לעצמה וכן השניה משתמשת לעצמה ומשתמשת עם החיצונה ואינה משתמשת עם השאר נמצאת הפנימית משתמשת עם כולם ומשתמשת לעצמה. לפיכך אם בעל השנייה

בנה איצטבא כנגד פתחו וסתמו איך החיצונה יכולה לעכב עליו אבל כל הפנימיות מעכבות עליו מפני שמרבה עליהם הדרך שהרי מקיפין את האצטבא הגה וכו'. (חו"מ קסב, ז). והוא דברי רבי אבל ר"ש בן אלעזר אומר כולם משתמשות זו עם זו ומעכבות זו על זו, וכן אמר רב הונא והלכה כרבי.

טו. בית שהיה לו פתח סתום במבוי שאינו מפולש הרי זה פתחו בכל עת שירצה ואם פרץ את פצימיו (שסילק מזוזתו ומשקוף ומפתן) בני מבוי מעכבין עליו (חו"מ קסב, ה). וכן לענין ד"א בחצר שנותנים לפני כל פתח בית סתום יש לו ד"א פרץ את פצימיו שסילק מזוזתו ומשקוף ומפתן אין לו ד"א (קעב, ז). וכן לענין טומאה בית סתום אינו מטמא כל סביבו ד"א כקבר פרץ את פצימיו מטמא כל סביבו.

Rav Elisha Abib